

DSOP innspill til Regjeringens digitaliseringsstrategi

Partnerne i Digital Samhandling Offentlig Privat (DSOP) mener at offentlig privat samhandling vil være et sentralt virkemiddel for å oppnå et nødvendig taktskifte i digitaliseringen av offentlig sektor og i samfunnet for øvrig. Vi mener derfor at slike langsiktige samarbeid må bli vektlagt i regjeringens nye nasjonale digitaliseringsstrategi.

DSOP programmet har levert store gevinster til samfunnet

De fleste utredninger og analyser de siste årene peker i retning av at samhandling offentlig privat er en nøkkel til gode og effektive digitaliseringsløsninger for samfunnet.

Gjennom DSOP-programmet samarbeider en rekke statlige aktører og finansnæringen om digitalisering av viktige prosesser i samfunnet. Per i dag deltar Skatteetaten, Brønnøysundregistrene, Digitaliseringsdirektoratet, NAV, Politiet, Kartverket og Finans Norge/Bits. Andre etater deltar basert på enkeltprosjekter.

Gjennom dette arbeidet utløses store gevinster, ikke bare i form av besparelser i kroner og øre, men også gjennom forenkling, bedre tjenester og mer bærekraftige løsninger (mindre papirer og transport). Kort fortalt – en enklere hverdag for brukerne av offentlige og private løsninger. Omstillingen av det norske arbeidslivet utfordrer produktivitetsveksten som er nødvendig for å opprettholde vår velferdsmodell. Økt digitalisering og deling av data er en forutsetning for å motvirke en slik negativ utvikling.

Samarbeidet i DSOP-programmet er basert på en porteføljetankegang der man setter sammen konkrete prosjektinitiativer som balanserer innsats og nytte for alle involverte parter. Allerede realiserte prosjekter og prosjekter underveis har hittil estimerte gevinster for offentlig sektor, bedrifter og forbrukere på nærmere 50 milliarder kroner ved full utnyttelse, regnet over en tiårsperiode.

Det er viktig at digitaliseringen fortsetter

Vi mener Norge har langt igjen før vi har hentet ut potensialet i digitaliseringen. Vi har ikke råd til å sette digitaliseringen på pause, dersom vi vil opprettholde vårt velferdssamfunn i møte med utfordringer som blant annet en stadig eldre befolkning og det grønne skiftet.

De største forbedringsmulighetene fremover ligger i utviklingen av tverrgående digitale tjenester som knytter informasjon, tjenester og brukere tettere sammen. Dette vil gi brukerne forståelige, trygge og enkle tjenester, selv om systemene og samhandlingen mellom aktørene kan være avanserte. Videre er det viktig at det tilrettelegges for sikker og effektiv bruk av kunstig intelligens (KI) som et virkemiddel for å øke digitaliseringen på en god måte. Dette for

å sikre at KI brukes til å forbedre tiltakene som tilbys på en ansvarlig måte og således generer fordeler i det offentlig private samarbeidet.

Legge til rette for samhandling mellom offentlig og privat sektor

Norge er et land med stor grad av tillit i samfunnet og med tradisjoner for tett samhandling mellom offentlig og privat sektor. Dette har vært en suksessfaktor for DSOP og er noe vi bygger videre på. Det har bidratt til at vi har klart å realisere store gevinster for innbyggere, næringsliv og offentlig sektor.

Digitaliseringsstrategien må oppmuntre til at samarbeid på tvers av sektorer og mellom offentlig og privat sektor faktisk finner sted. Utfordringer knyttet til finansiering, styring, beslutningsprosesser og kultur må erkjennes og adresseres. Det må sees på hvordan det kan skapes insentiver for at nødvendig samhandling finner sted i praksis. Både marked og styring må ha sin plass i samarbeidet.

Etablering av flere langsiktige Offentlig Privat Samarbeid (OPS), med DSOP som rollemodell, kan være et av flere virkemidler.

Sikre en digital infrastruktur for samhandling

Et av de viktigste bidragene fra digitaliseringsstrategien er at den adresser hvordan vi kan etablere og vedlikeholde en nasjonal digital infrastruktur for samhandling. Infrastruktur i denne sammenheng er ikke nødvendigvis tekniske komponenter, det kan også være regelverk, standarder for informasjon og tjenester, samt felles informasjonsressurser. Vi anser en slik digital infrastruktur som en viktig faktor for å lykkes med å utvikle sammenhengende digitale tjenester i tilstrekkelig tempo og med effektiv ressursbruk.

Identitets- og tillitstjenester vil være en viktig del av infrastrukturen, likeledes tjenester som muliggjør enkel digital deling av hendelser, informasjon og tjenester.

Regelverksarbeid må ha en helt sentral plass. Gjennom DSOP har vi sett hvordan tilsynelatende enkle regelverksendringer tar uforholdsmessig lang tid og hindrer gevinster å bli utløst. Det er viktig at myndighetene er tilstrekkelig tett på digitaliseringen og får gjennomført nødvendige regelverksendringer i et høyere tempo. Digitaliseringsstrategien bør adressere hvordan regelverksutviklingen på digitaliseringsområdene kan rustes for denne utfordringen.

Når det gjelder finansiering, styring og oppgavedeling knyttet til våre fellesløsninger, bør vi benytte erfaringene fra digitaliseringen hittil, men også fra andre infrastrukturuområder, som vann- og strømforsyning og samferdsel. Det bør være et grunnleggende prinsipp at fellesløsningene er tilgjengelig for hele samfunnet, ikke bare for offentlig sektor. Det må også gis rammer som gjør det mulig å vedlikehold og videreutvikle fellesløsningene. Det er helt

avgjørende for å understøtte samarbeidet mellom offentlig og privat, samt etablere nye samarbeid innenfor andre sektorer.

Både et nasjonalt og internasjonalt perspektiv på samhandling må ivaretas, og vi må sørge for en effektiv digital samhandling med innbyggere, næringsliv og offentlig sektor også i andre land. Det er spesielt viktig at vi har en aktiv holdning til EU-initiativ, som for eksempel eIDAS2, som sikrer sikker identitet og utveksling av verifiserbar informasjon på tvers av landegrensler.

Møte utfordringene med digitalt utenforskap

Vi må passe på at økt digitalisering ikke bidrar til digitalt utenforskap. Vi må gjøre digital deltakelse mulig for personer i alle aldre, uavhengig av digital kompetanse og funksjonsevne. Vi må finne løsninger for eksempel for de som er satt under vergemål, barn, utenlandske borgere og mennesker med svake digitale ferdigheter. Svaret på denne utfordringen er ikke mindre digitalisering, men bedre tjenester, som er enkle å forstå og bruke, at ting løses mer automatisk, og at det tilrettelegges for å få hjelp. En ny fullmaktsløsning, med muligheter for å delegerer fullmakter på definerte områder, vil være et svært viktig tiltak.

For DSOP Samarbeidet
Leder DSOP programkontor
Nils Inge Brurberg
92400125

Brønnøysundregistrene

